

Respect pentru oameni și cărți

Patimi auzite
din Gura
Oborului

ADRIAN
PÂRVU

Hyperliteratura

Cuprins

Copyright © Hyperliteratura, 2020, pentru prezența ediție.

www.Hyperliteratura.ro
www.Facebook.com/Hyperliteratura
www.Instagram.com/Hyperliteratura
e-mail: office@hyperliteratura.ro

DISCLAIMER: Pentru o viață sănătoasă,
consumați minimum două cărți pe lună.

Detalii online despre carte:
www.Hyperliteratura.ro/produs/
Patimi-auzite-din-Gura-Oborului

Editare și corectură: Andrei Ruse
Tehnoredactare: Dan Iancu

Copertă: Andrei Ruse

Tiraj 1 (octombrie 2020): 1000 exemplare

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PÂRVU, ADRIAN

Patimi auzite în Gura Oborului / Adrian Pârvu. –
Timișoara: Hyperliteratura, 2020
ISBN 978-606-9671-09-2

821.135.1

Tata și Zubin Mehta.....	19
Paharul de cristal.....	31
Vechea bancă lustruită.....	47
Spanac și Donca Simo.....	61
La Pugilistul.....	73
Gemenele Dum-Dum.....	93
Nume de cod: Piciul.....	105
Poștașul n-a sunat decât o singură dată.....	123
Poștașul și bărbatul palid cu melon negru....	137
Pantofarul, scribul și sandalele din scoarță de curmal.....	149
Teorema Fermat-Euler nu fusese demonstrată.....	163
Drăcușorul de pe umărul stâng.....	179

Tata și Zubin Mehta

(sau cuvânt înainte)

Tata m-a învățat să ascult atent și să intru în orice poveste. M-a învățat că povestea poate fi schimbată cu inspirație și ingeniozitate ori de câte ori este repovestită. Tata m-a îndemnat să scriu, sperând probabil să-i moștenesc talentul. Chiar avea talent. Mi-a explicat, la început, că trebuie să scriu mult, cât pot de mult, să nu las nimic nescris. Apoi, m-a ajutat să înțeleg ce înseamnă să scrii prost, să scrii acceptabil, să scrii bine, să scrii ca un profesionist. În sfârșit, tata m-a „obligat” să citesc, iar cititul a devenit necesitate și, până în ziua de azi, o mare bucurie. Era el însuși un cititor redutabil. Îmi amintesc cu plăcere serile când, spre bătrânețe, cerceta cărțile stivuite pe noptiera de la capul patului meu. „Ce-mi dai să citesc?” Căutam un titlu sau un autor, îi întindeam volumul. Peste două zile mi-l înapoia, cu aerul că mi-a făcut o favoare. „Excelent, bravo, mersi!” Un fel elegant și eficient de a-mi verifica lecturile.

Pe o axă imaginară între păcătos și sfânt, tata a trăit undeva pe la mijloc. Nimic din ce e omenesc nu i-a fost străin. Pentru mine a fost un tată bun. Pentru băieții mei, Alexandru și Șerbănică, un bunic excepțional. Pentru toți ceilalți, nu știu. Ar trebui să-i întrebăm pe ei.

Am cules totă cartea, de la primul până la ultimul rând, cu gândul la tata, întrebându-mă cum ar fi ieșit poveștile astea dacă le-ar fi scris el. Cum și-ar fi construit structurile epice. Cum ar fi gestionat dialogurile. Cum ar fi dozat, cum ar fi amestecat realitatea și ficțiunea. Ar fi fost mai dur cu personajele lui sau mai îngăduitor? S-ar fi ferit de cuvintele mustoase ori, dimpotrivă, ar fi apăsat pedala limbajului colorat, grosier, licențios?

Tata a avut, în tinerețe, o scurtă dar fulminantă carieră de ziarist. A început la o publicație din Iași. S-a făcut repede remarcat și, după ce a luat un premiu național pentru reportaj, a fost adus în București, la AGERPRES. A lucrat în departamentul cultural, pentru care a făcut interviuri cu Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Camil Petrescu sau George Călinescu. Când numele Ștefan Pârvu căptăse o brumă de notorietate, un anonim din Giurgiu, orașul lui natal, l-a turnat la Securitate, acuzându-l că fusese simpatizant legeonar și că după război dăduse foc în public steagului marii Uniuni Sovietice.

Tata s-a născut în 1926, cu un an înainte de apariția Legiunii Arhanghelului Mihail,

transformată ulterior, sub influența fascismului european, în Garda de Fier. În 1938, când fusese asasinat Corneliu Zelea Codreanu, tata avea doisprezece ani, iar în 1941, în timpul rebeliunii legionare, cincisprezece. Prima acuză era, evident, neîntemeiată. Cu drapelul URSS, da, a recunoscut că în 1945 îl dăduse jos de pe un postament instalat la intrarea în Parcul Alei și-l înlocuise cu tricolorul. Făcuse asta pentru că steagul rușilor flutura lângă bustul lui Mihai Eminescu. Atunci avea nouăsprezece ani și era membru activ al tineretului PNȚ.

Când ancheta internă de la AGERPRES s-a încheiat, directoarea, Stela Moghioroș, l-a chemat în biroul ei de pe strada Brezoianu să-l anunțe că va trebui să se ducă la munca de jos, pentru reeducare: „Dispari, și să știi că dacă nu-mi puneam curul pentru tine, acum erai la Canal sau la Sighet!”

Tata n-a fost reeducat, a fost distrus. Munca brută, excesul de alcool, depresia, spaima de mai rău îl făcuseră de necunoscut. Au fost cei mai grei ani pentru familia noastră.

Eu am crescut mai mult pe la Giurgiu, prin curtea bunicilor. Mama fusese nevoită să se angajeze la Mătasea Populară și, disperată, amenința mereu că divorțează. Nu știam prea bine ce înseamnă un divorț, credeam că tata și mama mă vor abandonă, că voi ajunge un copil fără de părinți. Nu m-au abandonat, au rămas împreună și apoi lucrurile au revenit întrucâtva la normal. Tata se lăsase înregimen-

tit și se împăcase cu condiția de mărunt activist/propagandist cultural la nivel de sector bucureștean. Mama câștigase prin concurs funcția de administrator la grădinița de copii a fabricii 7 Noiembrie. Amândoi au fost alături de mine la vîrstă când aveam cea mai mare nevoie de ei. Ne-am și mutat, din cămăruța minusculă și igrasioasă închiriată pe Straada Tepeș Vodă nr.127, într-un bloc nou, pe Șoseaua Mihai Bravu, în gura Oborului. Două camere decomandate, la etajul zece.

Pe lângă talentul literar și carisma incontestabilă, tata avea două metehne care-l făceau adeseori indezirabil, ba chiar periculos. Era lacom la băutură, iar când se îmbăta, era sămânță de scandal. L-am moștenit, în toate privințele.

S-a pensionat la șaizeci de ani, în 1986. Muncise patru decenii în același loc, la Electroaparataj, un titlu de glorie și mândrie socialistă. La masa festivă, m-a pus să stau în dreapta lui. Le-am recitat invitaților *Repetabila povară* și i-am dat pe toți în lacrimi. A plâns și tata, de fericire. Le-a spus foștilor colegi că am să ajung un mare poet, era mândru de mine. Si eu de el.

Prin primăvara lui 1990, la îndemnul meu, s-a dus la sediul PNȚ să-și revendice statutul de vechi membru. Suferise pentru partidul acesta. A fost foarte dezamăgit: în afară de Coposu, Diaconescu, Tepelea și încă vreo doi, toți erau niște hahalere.

În ultimii ani de viață, tata a redevenit ziarist. Se întâlnise cu un fost coleg de la Iași care edita niște reviste de scandal, pline cu violuri, tâlhării, crime. Numere întregi le scria tata, cap-coadă. Își alese mai multe pseudonime, reușind să-și adapteze stilul la semnătura din finalul fiecărui articol. Subiectele i le livra, la foc continuu, un prieten de pahar, anatomicopatolog la morga municipală și colaborator al Institutului de Medicină Legală. Tata scria numai noaptea, la masa din bucătărie, având la îndemnă ibricul plin cu cafea, sticla de votcă și pachetul de țigări Snagov cu filtru. Caligrafia era nervoasă, cu litere ascuțite dar legate strâns între ele, fără ezitări, fără ștersături sau adăugiri. Dacă ceva nu-i ieșea din prima, mototolea coala de hârtie, arunca sub masă cocoloșul, o lă de la început. Probabil s-ar fi descurcat de minune azi, în era computerului și a laptopului. Ar fi putut șterge orice text nesatisfăcător cu un simplu *delete*.

Tata a murit în decembrie 1995, la puțin timp după ce împlinise șaizeci și nouă de ani. Cancer la prostată, generalizat. Eu eram de vreo doi ani la Jerusalem, încurcat într-o imposibilă relație sentimentală. Nici cu banii nu stăteam strălucit. Vestea morții am primit-o prin telefon, de la un prieten bun, singurul care știa cum să dea de mine. Mă ascundeam de toată lumea și eram pe punctul de a lăsa decizia să nu mă mai întorc în România.

Mi-am rezervat un bilet pentru prima cursă Tarom. Am cumpărat lumânări, smirnă, tămâie

și câteva iconițe sfintite la Sfântul Mormânt. Mi-am făcut bagajele și am plecat cu un taxi spre Tel Aviv.ameni și cărți

La aeroportul Ben Gurion, surpriză: toate cursele spre București fuseseră suspendate, pentru că Henri Coandă era sub un viscol teribil, înzăpezit, impracticabil. Am stat o zi și o noapte în sala de așteptare, alături de sute de pasageri nervoși, înfometăți, epuizați, privind disperat panourile de afișaj și ascultând anunțurile sonore.

Primul zbor deblocat a fost cel al companiei israeliene El Al. Cursa mea Tarom venea a treia pe listă, fără certitudinea orei de decolare. N-aveam cum să mai ajung la înmormântarea tatei. Uitându-mă dezarmat în jur, privirea s-a oprit asupra unui bărbat brunet cu o coamă de păr impunătoare, așezat pe o banchetă metalică, în zona punctelor de check-in. Îl cunosc bine, îl cunosc de undeva. Mintea a început să-mi lucreze febril și, iată, l-am identificat. Era marele dirijor Zubin Mehta. Îl văzusem recent la televizor, conducând Orchestra Filarmonicii Israeliere din Tel Aviv, al cărei director pe viață tocmai fusese numit.

Mi-am luat cele două genți de voiaj și, ajuns în fața lui, l-am întrebat: „May I sit near to you, mister Mehta?” S-a uitat la mine mirat: „Do we know each other, sir?” „No, we don't, but I'm Romanian, and as much as you love Romania, we love you!” Cu asta l-am făcut praf.

S-a ridicat în picioare, m-a îmbrățișat călduros. L-am spus în câteva fraze problema mea. Tata murise, urma să fie băgat în pământ

peste numai câteva ore. Era important pentru mine să-l însoțesc pe ultimul drum. Trebuia să prind prima decolare spre București. Mă putea ajuta? Zubin Mehta mi-a cerut biletul de avion. A făcut semn unui polițist, l-a chemat la el și l-a rugat să ne păzească bagajele. Apoi, m-a luat de braț și ne-am dus la ghișeul El Al. A vorbit ceva în ivrit cu frumusețea de funcționară. În două minute, a apărut lângă noi un domn cu alură de rugby și l-a invitat pe Mehta la el în birou. Pe mine m-a rugat să aștept. După alte două minute, Mehta a scos capul pe ușa biroului și mi-a strigat: „Passport!” L-am dat pașaportul. Peste exact patruzeci de minute cursa El Al Tel Aviv – Bucharest decola și, în compartimentul *first class* Zubin Mehta mă invita să aleg între whisky și scotch, cerându-și scuze că la bordul acelui aparat zburător nu aveau palincă.

Până când am aterizat, a vorbit numai el. Fusese în România încă din anii '70, când dirighe la Ateneu compozitoriile lui George Enescu, Anatol Vieru, Dinu Lipatti. Acum, în drum spre Londra, făcea o escală la București să-l vadă pe Ion Voicu, magnificul violonist a cărui stare de sănătate îl îngrijora. Era un mare iubitor al muzicii lui Enescu, despre care îi vorbiseră cu admirație Yehudi Menuhin, Sergiu Celibidache, Eugen Ionesco și Emil Cioran. „You know, my friend, maestro Celibidache doesn't feel so good either!”

La aeroportul Henry Coandă, pe Zubin Mehta îl aștepta o mașină de protocol. L-a pus pe